

Plocka blommor i snön

Hur lever blommorna vidare på vintern?

Så här gör du:

1. Ge er ut för att samla rester från sommarens blommor som sticker upp ur snön. De kallas vinterståndare och är gamla blomställningar som torkat och fortfarande står kvar fyllda med blomfrön.
2. Samla de vinterståndare ni ser i varsin vanlig plastpåse. Håll plastpåsen under ståndaren när ni knipsar av den så att ni får med alla frön. Många frön är nämligen så små att de lätt försvinner.
3. När ni kommer hem kan ni pilla ner fröna på fuktigt hushållspapper i olika burkar. Sätt på locken och ställ burkarna varmt.
4. Efter några dagar börjar några frön att gro. Då ser ni de allra första gröna bladen som kallas hjärtblad. Vattna försiktigt med en blomspruta och följ hur plantorna växer på höjden.
5. Strö försiktigt lite jord mellan de späda plantorna och plantera senare om dem i krukor med vanlig blomjord.
6. När vårsolen har värmt upp marken kan ni gräva ner era nya plantor ute i naturen igen. Markera platsen och följ dem under året till nästa vinter.

Spåttisteln anses kunna spå väder för när solen skiner öppnar den sina vinterståndare och sluter dem igen i fuktig väderlek. ►

Du behöver:

- plastpåsar
- hushållspapper
- burkar
- en blomspruta med vatten
- blomjord
- krukor

Det handlar om: kyla, vila, värme, vinterståndare, frön, så, gro, planta

När marken är frusen och täckt med snö kan man se alla torra rester av förra årets blommor sticka upp ovanför snön. Dessa vinterståndare innehåller frön, som väntar på att spridas. Hela vintern står vinterståndarna och sprider frön i snön. När snön smälter följer fröna med smältvattnet en liten bit bort. På så vis sprids de och kan börja växa på nya ställen.

För att fröet ska kunna gro, behöver det en längre tids kyla, därför fungerar den här undersökningen bäst i februari när vinterståndarnas frön har blivit utsatta för frost. Hittar ni vinterståndare innan frosten har kommit, kan ni hjälpa till genom att lägga fröerna i frysen några dagar innan ni planterar dem.

Några vinterståndare som är lätta att känna igen är rölleka, johannesört, älggräs, blåklocka och brännässla. Det går även att plocka trädens frukter som t ex ekollon, gran- och tallfrön, alkottar, hasselnötter och fjolårets bär.

Litteraturtips: *Året-runt-floran* skriven av Anders Rapp och Pelle Holmberg.

Blåklockans frökapslar slits lätt sönder av vinterns vindar och efter ett tag återstår bara kanterna av fröhuset.

Röllekans blomställningar liknar upp och nedvända penslar. De är fyllda med frön som snabbt gror inomhus.

Klyvöppningar

Hittar ni gröna lingonblad under snötäcket så kan ni passa på att ta med några hem. Titta med lupp och leta efter klyvöppningar. En klyvöppning är ett slags andningshål på bladet. En liten vaxpropp täcker öppningarna under vintern för att bladet inte ska skadas av kylan. Dessutom är lingonbladets kanter nedvikta för att skydda klyvöppningarna från isande, kalla vindar. I vårsolen smälter vaxproppen och bladet kan andas igen.

På undersidan av lingonbladet syns klyvöppningarna som mörkare prickar.

Måla med vinterståndare

Röllekans vinterståndare ser ut som en pensel och går bra att måla med, men prova även med andra vinterståndare.

Häll upp flaskfärger i små burkar med lock och ta med ut. Använd vanliga A4-papper som ni fäster med gem på lite wellpapp för att ge pappret stöd. Håll den torra blomman upp och ner när ni doppar blomställningens ”huvud” i färgen och dutta sedan på pappret. Ingen kan föreställa sig – och därför inte heller ta ansvar för – vad som händer. Det gör att alla vågar försöka! Mindre barn kan måla med ett knippe torrt gräs.

